

Nr 916

L a g

angående ändring i lagen den 14 maj 1954 (nr 243) om yrkesskadeförsäkring;

given Stockholms slott den 15 december 1967.

Vi GUSTAF ADOLF, med Guds nåde, Sveriges, Götas och Vendes Konung, göra veterligt: att Vi, med riksdagen¹, funnit gott förordna, *dels* att 33, 42, 43, 53—55 och 62 §§ lagen den 14 maj 1954 om yrkesskadeförsäkring² skall upphöra att gälla samt att rubriken omedelbart före 43 § lagen skall utgå, *dels* att i 11, 12, 25, 28, 29, 35, 37 och 50 §§ lagen ordet »försäkringsinrättning» eller böjningsform därav skall bytas ut mot »riksförsäkringsverket» eller motsvarande böjningsform, *dels* att 1, 7, 9, 13, 15, 16, 18—21, 24, 26, 30, 32, 34, 36, 38—40, 44, 48, 51, 52, 57 och 58 §§ lagen skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

1 §.

Försäkring enligt — — — dels frivillig.

Försäkringen äger rum i riksförsäkringsverket.

7 §.

Har arbetstagare, som ådragit sig skada, varit utsatt för olycksfall i arbetet, skall orsakssamband anses föreligga mellan olycksfallet och skadan, såvida icke betydligt starkare skäl tala däremot.

Vad som — — — eller c).

9 §.

Med *årlig* — — — är räknat.

Har hushållsarbete — — — kommunal inkomstskatt.

För försäkrad, — — — års ålder.

Ungår försäkrad — — — ej inträffat.

Atnjöt försäkrad — — — till efterlevande.

Har försäkrad, — — — för arbetsavbrottet.

Uppgår den årliga arbetsförtjänsten icke till ettusenåttahundra kronor, skall den beräknas till detta belopp. Överstiger den årliga arbetsförtjänsten ett belopp motsvarande fem gånger det basbelopp enligt 1 kap. 6 § lagen den 25 maj 1962 (nr 381) om allmän försäkring som gällde vid ingången av det år då skadan inträffade, tages överskjutande belopp icke i beräkning.

¹ Prop. 1967: 147; L²U 68; Rskr 401.

² Omtryckt 1962: 408.

13 §.

Förorsakar olycksfall — — — minst hälften.

Sjukpenningens storlek bestämmes, där ej annat följer av vad i fjärde stycket sägs, av den sjukpenningklass, till vilken den skadade med hänsyn till sin årliga arbetsförtjänst är att hänföra.

Sjukpenningklasserna och beloppet av hel sjukpenning inom varje klass bestämmas med ledning av tabellen i 3 kap. 4 § lagen om allmän försäkring. Med inkomst av förvärvsarbete för år avses därvid den skadades årliga arbetsförtjänst beräknad enligt 9 §.

Sjukpenning må — — — dag räknad.

15 §.

För tid, — — — sjukpenningens belopp.

För skadad kvinna, som stadigvarande sammanbor med eget eller makes barn, adoptivbarn eller fosterbarn under tio år, utgör sjukpenningen vid sjukhusvård lägst sex kronor för dag.

16 §.

Har olycksfall eller inverkan, som avses i 6 §, efter upphörande av därav förorsakad sjukdom medfört under längre eller kortare tid bestående förlust av arbetsförmågan eller nedsättning av densamma med minst en tiondel, utgives under tiden *livränta* till den skadade. Medför samma olycksfall eller inverkan ånyo sjukdom, på grund varav sjukpenning skall utgå, äger den skadade dock icke uppbära livräntan under sjukdomstiden. Livräntan beräknas på grundval av den skadades årliga arbetsförtjänst, i förekommande fall nedsatt efter vad i tredje stycket sägs, (*ersättningsunderlaget*) samt utgår för tid till och med månaden närmast före den, under vilken han fyller sextiosju år, med belopp som för år räknat motsvarar

a) vid förlust av arbetsförmågan: elva tolfte delar av ersättningsunderlaget,

b) vid nedsättning av arbetsförmågan med minst tre tiondelar: en mot graden av nedsättningen svarande del av ersättningsunderlaget, minskad med en tolfte del av detta, och

c) vid nedsättning av arbetsförmågan med mindre än tre tiondelar: den del av två tredjedelar av ersättningsunderlaget, som svarar mot graden av nedsättningen.

För tid från och med den månad, under vilken skadad fyllt sextiosju år, utgör livräntan tre fjärdedelar av det belopp, vartill livräntan skall beräknas jämlikt första stycket.

Vid fastställande av ersättningsunderlaget medräknas årlig arbetsförtjänst, i vad den icke överstiger två gånger basbeloppet vid ingången av det år då skadan inträffade, till hela sitt belopp, i vad den överstiger två men ej tre gånger nämnda basbelopp, till tre fjärdedelar och i vad den överstiger tre gånger nämnda basbelopp, till hälften.

På ansökan — — — av Konungen.

18 §.

Arbetstagare, som på anmodan av riksförsäkringsverket eller med dess samtycke under någon tid avhåller sig från arbetet i syfte att förebygga att yrkesskada uppstår, återuppstår eller förvärras, äger, såvida omständigheterna ej föranleda till annat, under tiden uppbära skälig ersättning motsvarande högst hel sjukpenning jämte barntillägg.

19 §.

Har försäkrad avlidit till följd av yrkesskada, utgår begravningshjälp med ett belopp motsvarande tjugu procent av basbeloppet vid ingången av det år då dödsfallet inträffade och, enligt vad i 20—23 §§ sägs, för år beräknade livräntor till efterlevande.

20 §.

Änka efter den avlidne äger uppbära livränta, så länge hon lever ogift. Livräntans belopp skall för tid till och med månaden närmast före den, under vilken änkan fyller sextiosju år, motsvara en tredjedel och för tid åtskilda efter vunnen hemskillnad, skall livränta dock ej utgå till änkan med mindre hon enligt dom eller avtal var berättigad till underhåll av den avlidne.

Var den — — — varit trolovad.

Rätten till — — — med annan.

Efterlämnar den som avlidit änklings och kommer denne genom dödsfallet att sakna erforderligt underhåll, skall livränta tillerkännas honom efter vad som med hänsyn till omständigheterna prövas skäligt. Livränta må dock utgå endast så länge änklings lever ogift samt må för tid till och med månaden närmast före den, under vilken han fyller sextiosju år, motsvara högst en tredjedel och för tid därefter högst en fjärdedel av den avlidnes årliga arbetsförtjänst.

Var den som avlidit pliktig att till fullgörande av lagstadgad underhållsskyldighet å särskilda tider utgiva bidrag till förutvarande make, äger denne, så länge bidraget skolat utgå, erhålla livränta med belopp, som motsvarar bidraget. Livräntan må dock för tid till och med månaden närmast före den, under vilken den berättigade fyller sextiosju år, motsvara högst en tredjedel och för tid därefter högst en fjärdedel av den avlidnes årliga arbetsförtjänst.

Finns flera — — — årliga arbetsförtjänsten.

Skall livränta, varom sägs i denna paragraf, utgå så länge livräntetagarren lever ogift och ingår han äktenskap före fyllda sextio år, utgives ett belopp för en gång, motsvarande tre årsbelopp av livräntan, beräknad på grundval av det månadsbelopp vartill livräntan uppgick den månad äktenskapet ingicks eller vartill den skulle ha uppgått nämnda månad utan hänsyn till stadgandena i nästföregående stycke och i 23 §.

21 §.

Varje barn till den avlidne äger till och med den månad, under vilken det fyller nitton år, uppbära livränta med belopp, som motsvarar en sjättedel av den avlidnes årliga arbetsförtjänst. Är barnet efter sagda tidpunkt till följd av sjukdom eller annan dylik orsak ur stånd att själv försörja sig, skall livräntan utgå, så länge anledningen till den bristande försörjningsförmågan fortfar, dock längst till och med den månad, under vilken barnet fyller tjuguett år. Till barn, som var adopterat av annan än den avlidnes make, skall livränta dock ej utgivas. Ej heller skall livränta utgå till barn utom äktenskap, därest den avlidne enligt avtal som är bindande för barnet, åtagit sig att till dess underhåll utgiva visst belopp en gång för alla.

Adoptivbarn äger — — — eget barn.

Var den — — — erforderligt underhåll.

24 §.

Har försäkrad under resa eller eljest blivit borta och kan det antagas att han avlidit till följd av yrkesskada, skola till hans efterlevande utbetalas

livräntor enligt vad i 20—23 §§ sägs. Riksförsäkringsverket är dock berättigat att såsom villkor för utbetalningen fordra förklaring på heder och samvete av efterlevande, att han saknar varje underrättelse om den försäkrade. I fråga om omyndig må sådan förklaring infordras från hans förmyndare.

Finnes den — — — till livränta.

26 §.

Har skadad från allmän försäkringskassa uppburit ersättning, som skolat utgivas av riksförsäkringsverket, skall, därest förhållandet kommer till verkets kännedom, vad som utgivits från kassan avdragas från ersättning, som i anledning av skadan tillkommer honom enligt denna lag, samt det avdragna beloppet utbetalas till kassan.

Från ersättning, som belöper å tid för vilken ersättningstagaren åtnjuter pension enligt lagen om allmän försäkring, skall avdrag göras i den mån ersättningen skolat föranleda minskning av pensionen.

30 §.

Är någon, som har rätt till sjukpenning, barntillägg eller livränta, icke svensk medborgare och är han ej bosatt i riket, äger riksförsäkringsverket att med hans samtycke när som helst i stället för sådan ersättning till honom utgiva ett belopp för en gång, motsvarande högst femtio och minst tjugu procent av ersättningens kapitalvärde. Har utbyte som nu nämnts ägt rum, föreligger ej rätt till vidare ersättning på grund av skadan.

32 §.

Arbetsgivare eller arbetsföreståndare, som genom underrättelse enligt 31 § eller eljest erhållit kännedom om inträffad yrkesskada, är skyldig att enligt de föreskrifter, som meddelas av Konungen, anmäla skadan till den allmänna försäkringskassa, hos vilken den skadade är inskriven, eller, om den skadade ej är inskriven hos allmän försäkringskassa, till riksförsäkringsverket. I sistnämnda fall skall, där så kan ske utan oskälig omgång eller kostnad, den som avgiver anmälan tillse, att läkarintyg angående skadans beskaffenhet och den skadades tillstånd eller, där skadan medfört döden, angående dödsorsaken snarast möjligt insändes till riksförsäkringsverket.

Allmän försäkringskassa, som mottagit anmälan enligt första stycket, skall enligt de föreskrifter, som meddelas av Konungen, anskaffa läkarintyg, varom sägs i första stycket, samt översända anmälan jämte intyget och erforderliga kompletterande upplysningar till riksförsäkringsverket.

Läkarintyg, som avses i denna paragraf, skall utfärdas å formulär, som fastställles av socialstyrelsen. Nödiga utgifter för dylikt intyg så ock för annat intyg, som erfordras för bestämmande av ersättning eller för prövning huruvida ersättning skall utgå, gäldas av riksförsäkringsverket.

34 §.

Sedan riksförsäkringsverket erhållit underrättelse om skadan, skall verket bestämma den ersättning som skall utgivas samt, där så finnes påkallat, vidtagna åtgärder för vård av den skadade.

Därest det — — — böra utgå.

36 §.

Sjukpenning utbetalas — — — en månad.

Livränta, som ej utgår i form av ett belopp för en gång, utbetalas, såvida

ej annat överenskommes med livräntetagaren eller följer av vad Konungen förordnat, för kalendermånad.

Beträffande tiden för utbetalning av årlig ersättning enligt 12 § andra stycket äger riks försäkringsverket meddela sådana bestämmelser, som må anses lämpliga för vinnande av säkerhet, att ersättningen användes för det därmed avsedda ändamålet.

Annan ersättning — — — kan ske.

Förskottsvis utgiven — — — del återkrävas.

Slutar sjukpenning- eller livräntebelopp, — — — slutande belopp.

Angående sättet — — — förordnar Konungen.

38 §.

Avgift för försäkringen skall av riks försäkringsverket bestämmas till belopp, som med hänsyn till arbetets farlighet i allmänhet och till de särskilda förhållanden, under vilka det bedrives, efter försäkringstekniska grunder provas vara erforderligt för att täcka den risk, som försäkringen avser.

Är arbetsgivare, kassa, pensionsinrättning eller försäkringsanstalt skyldig att utgiva understöd, för vilket enligt 25 § avdrag må göras, bestämmas försäkringsavgiften till det lägre belopp, som motsvarar den minskade försäkringsrisken. I fråga om annan arbetsgivare än staten må dock sådan lindring i försäkringsavgiften ej äga rum, med mindre arbetsgivaren begär det och, där så finnes erforderligt, för utgivande av understödet ställer säkerhet, som riks försäkringsverket godkänner.

Användes arbetstagare — — — för en.

39 §.

Såsom bidrag till bestridande av omkostnaderna för försäkringsrådets och riks försäkringsverkets verksamhet skall för varje försäkring till statsverket erläggas tilläggsavgift med belopp, motsvarande fem procent av försäkringsavgiften, beräknad utan hänsyn till avdrag som sägs i 25 §.

Övriga omkostnader för försäkringsrådets och riks försäkringsverkets verksamhet bestridas av statsverket. I fråga om kostnaderna för förvaltningen av den i 41 § omnämnda fonden gäller dock vad därom är särskilt stadgat.

40 §.

Envar är skyldig att på begäran lämna försäkringsrådet eller riks försäkringsverket uppgift, som erfordras för att bedöma huruvida han är pliktig att erlägga försäkringsavgift.

Arbetsgivare skall på begäran till försäkringsrådet och riks försäkringsverket lämna sådan uppgift om arbetet och de förhållanden, under vilka det bedrives, samt om arbetstagarnas antal, arbetstid och avlöningsförhållanden, som erfordras för att bestämma försäkringsavgift eller ersättningsbelopp.

I den utsträckning försäkringsrådet eller riks försäkringsverket prövar nödigt för ändamål, som avses i första eller andra stycket, åligger det uppgiftsskyldig att på begäran för granskning tillhandahålla försäkringsrådet eller riks försäkringsverket förda avlöningslistor, handelsböcker eller mot svarande anteckningar jämte därtill hörande handlingar. Granskningen skall såvitt möjligt ske så, att den icke medför hinder i den uppgiftsskyldiges verksamhet, samt skall, om han så begär och det lämpligen kan ske, verkställas hos honom. Handelsböcker och andra handlingar, som överlämnats för granskning, skola återställas utan dröjsmål. Meddelande om resultatet av granskningen skall lämnas snarast.

Försäkringsrådet och riksförsäkringsverket äga, i den mån så finnes erforderligt för ändamål som avses i andra stycket, att hos myndighet, som enligt gällande föreskrifter utövar tillsyn å arbetsgivarens verksamhet, påfordra undersökning av de förhållanden, under vilka arbetet bedrivs, eller att, där så påkallas av särskilda omständigheter, själva företaga sådan undersökning.

44 §.

Mot riksförsäkringsverkets beslut i ärende angående försäkring enligt denna lag må talan föras hos försäkringsrådet genom besvär, som skola hava inkommit till försäkringsrådet senast inom en månad efter det klaganden erhållit kännedom om beslutet.

Den som önskar ändring i allmän föreskrift, som meddelats av riksförsäkringsverket, äger göra ansökan härom hos försäkringsrådet.

Försäkringsrådet äger, ändå att talan icke förts eller ansökan ej gjorts, till prövning upplaga ärende, som avses i denna paragraf.

Mot försäkringsrådets beslut i annat ärende enligt denna lag än som avses i andra stycket må talan föras hos försäkringsdomstolen genom besvär. Besvären skola hava inkommit till försäkringsrådet inom tre veckor från det klaganden erhållit kännedom om beslutet; dock skall besvärstiden för menighet vara fem veckor. Den omständigheten, att besvären ingivits eller insänts direkt till försäkringsdomstolen, utgör ej hinder för besvärens upplagande till prövning, därest de inkommit till domstolen före besvärstidens utgång.

Försäkringsrådets beslut länder till efterrättelse utan hinder av förd talan, såframt ej rådet annorlunda förordnar.

48 §.

I övrigt skall vad i 3—41 samt 44 §§ är stadgat om obligatorisk försäkring i tillämpliga delar lända till efterrättelse beträffande den frivilliga försäkringen; och skall därvid vad som sagts om arbetsgivaren i stället avse försäkringslagaren.

51 §.

Äger någon — — — tillkomma honom.

Ersättning enligt denna lag må ej återkrävas av den som är skyldig att utgiva skadestånd till den ersättningsberättigade.

52 §.

På begäran av riksförsäkringsverket eller försäkringsrådet må, till vinande av utredning i ärende angående försäkring enligt denna lag, vid allmän underrätt höras vittne eller sakkunnig eller förhör under sanningsförsäkran äga rum med den som saken rör. Ej vare någon skyldig att inställa sig vid annan underrätt än den, inom vars område han vistas. Om förhöret skall i tillämpliga delar gälla vad om bevisupptagning utom huvudförhandling är stadgat. Ersättning till den som inställt sig för att höras skall utgå efter vad rätten prövar skäligt och utgivas av riksförsäkringsverket.

57 §.

Underlåter arbetsgivare eller arbetsföreståndare att fullgöra något av vad som åligger honom enligt 32 §, eller försummar någon att ställa sig till efterrättelse vad i 40 § är föreskrivet, dömes han till böter.

Lämnar någon uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i uppgift, som skall avgivas enligt denna lag, oriktigt meddelande, dömes han till böter, om gärningen ej är belagd med straff i brottsbalken.

Bryter någon mot vad i 56 § är stadgat, dömes han till böter eller fängelse i högst ett år. Brott som nu sagts må åtalas av åklagare endast efter an-
givelse av målsägande.

58 §.

Konungen äger träffa överenskommelse med främmande makt om ut-
sträckt tillämpning av denna lag eller om undantag i vissa fall från lagens
bestämmelser.

1. Denna lag träder i kraft, såvitt avser 7, 9, 13, 15, 16, 19—21 §§, 36 §
andra stycket och 58 § den 1 januari 1968 samt i övrigt den 1 januari 1969.

2. De nya bestämmelserna i 7, 9, 16, 19 §§, 20 § första, fjärde och femte
styckena samt 21 §, 26 § andra stycket och 51 § äger icke tillämpning på
skada som inträffat före ikraftträdandet och ej heller på skada, som avses
i 6 § första stycket b) eller c) eller tredje stycket och som yppats senare,
om den skadade icke efter ikraftträdandet varit utsatt för inverkan av den
art som orsakat skadan. På skador som nu avses äger de nuvarande bestäm-
melserna i 30 § andra och tredje styckena fortfarande tillämpning.

3. Bolag, som avses i 1 § i dess äldre lydelse, skall före utgången av år
1973, efter avtal mellan bolaget och riksförsäkringsverket, på verket ha
överfört bolagets hela försäkringsbestånd och bolagets övriga ersättnings-
förpliktelser på grund av den av bolaget bedrivna försäkringsrörelsen. För
överförandet äger 54 § fortfarande tillämpning, om ej annat följer av vad
som sägs nedan.

Sedan avtalet godkänts på ordinarie bolagsstämma, skall bolaget omedel-
bart anmäla avtalet till försäkringsinspektionen som ofördröjligen skall
registrera avtalet utan prövning av dess innehåll. När registrering skett,
är bolaget fritaget från sina förpliktelser med avseende på det överlåtna
försäkringsbeståndet. Dessa förpliktelser åvilar i stället riksförsäkrings-
verket.

Twist mellan parterna om villkoren för överförande avgöres genom skilje-
dom av en för ändamålet utsedd skiljenämnd. Nämnden består av ordfö-
rande, som försäkringsinspektionen utser, och fyra övriga ledamöter, av
vilkas vardera parten utser två. Skiljedom har samma verkan som en över-
enskommelse mellan parterna. Twist om tolkningen av avtal om överfö-
rande avgöres i samma ordning som twist om villkoren för överförande.

Om avtal ej registrerats hos försäkringsinspektionen före utgången av
år 1973, äger Konungen förklara bolagets koncession förverkad.

Till dess registrering av avtal skett eller, i fall som nyss sagts, Konungen
förklarat bolagets koncession förverkad skall skada, som inträffat före ut-
gången av år 1968, regleras av bolaget. Därvid gäller för bolaget alltså
äldre bestämmelser om försäkringsinrättning i lagen om yrkesskadeförsäk-
ring. Vidare äger 33 och 42 §§ fortfarande tillämpning.

Vid tillämpning av 25 § anses 1 § i dess äldre lydelse gälla till dess riks-
försäkringsverket övertagit ansvaret för samtliga bolags förpliktelser.

Den som vid utgången av år 1968 är delägare i bolag skall anses som
delägare även för tiden därefter.

4. Önskar bolag, som avses i 1 § i dess äldre lydelse, upphöra att meddela
försäkring enligt lagen om yrkesskadeförsäkring före utgången av år 1968,
äger bestämmelserna i punkt 3 motsvarande tillämpning i fråga om arveck-
lingen, om försäkringsinspektionen medger det.

5. Ytterligare föreskrifter med anledning av ikraftträdandet av denna

lag meddelas av Konungen eller, efter Konungens bemyndigande, av riks-
försäkringsverket eller försäkringsinspektionen.

Det alla som vederhör hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera
visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill
bekräfta låtit.

Stockholms slott den 15 december 1967.

GUSTAF ADOLF

(L. S.)

(Socialdepartementet)

SVEN ASPLING

